

Öz Ortodoksluk Doktrinleri ve Emanetleri

**ORTODOKS
DOKTRİNLERİ**

CENNETE AÇILAN PENCERELER

Shelley Katfield (*)

Kaynak: "Vimothiro" dergisi, Mayistros Yayınları

Bunu yapan, ikonaydı. Biz farkında olmadığımız zaman bile üzerimizde varlığını sürdüren sessiz etkisinden habersizdim. Sessizce ama kesin bir biçimde, nereye taşınırsak taşınalım güzel ve dinsel sanat eserleri olarak topladığım ikonalar, karanlıklardan, ışık olan Ortodoksluğa yaptığımız yolculuğun tanıklarıydılar.

Onları, estetik açıdan göze hoş gelen ve her rektörlükte bulunması gereken nesnelere olarak görüyordum. Sanat tarihi konusundaki alt yapım onların "sanatın insanı yücelttiği Rönesans'ın aydınlanmış artistik döneminin düz ve ilkel öncüsü" olduğunu öğretmişti. Elbette onların gerçek doğasını ve anlamını henüz bilmiyordum. Yine de doğaları gereği bizi etkileyip sabırla beklediler.

Kocam Peder Chad ve ben, Oxford hareketi tarafından tanımlanmış Anglikan Kilisesi'nin savunucuları olan Yüksek Kilise Anglo-Katolikleri olarak tanınıyorduk. (Bu hareket İngiltere'de 1833 senesinde Anglikan Birliği'ni 1054'teki Büyük Bölünme öncesindeki Kilise'nin doktrinlerine, ibadetine ve ruhsal yaşamına döndürmeyi amaçlayan düşünür ve ilahiyatçılar tarafından başlatıldı.)

Her şey; kokular, çanlar ve ileri derecede görselleştirilmiş ve detaylı törenlerle tamamlanmış görkemli bir gösterişten ibaretti. Her Pazar günü, kitleleri zenginleştirip esinlemek için düzenlenen büyük bir yapım ve sahne gösterisiydi. Topluluğun, dinsel öğreti veya vaazın içeriğinden çok müziğin güzelliği hakkında yorumda bulunması şaşırtıcı değildi. Bu durumu hoş karşılamıyordum ve her zaman imanın daha derin bir şekilde ifade edilmesini istiyordum. Koro şefi olarak, büyük yapımlar benim isteklerimi yerine getirmekten çok içimdekileri alıp götürüyordu.

Yine de, bu tür şeyleri düzgün bir biçimde ve sıra ile yaparsak ve sadık kalırsak, Anglikanlığın görkeminin yeniden canlanacağını düşündüm. Episkopal Kilise’de şiddetlenen dinsel sapkınlıklara (Mesih’in bir bakireden doğuşu, dirilişi ve imanın ahlaki öğretilerinin bozulması gibi) karşı savaşmak ve Anglikan mirasımızı korumak bizim görevimizdi. İnsanlar umudunu bize bağlamıştı.

Kocam, Episkopal Kilise’de rahip olarak atandığı andan itibaren, imanın Kilise içindeki Katolik ve Havarisel temellerini yavaşça ama bıkmıp usanmadan kemiren yanlış öğretilere karşı vaaz vermeye başladı. Güney Afrika’da misyonerlik yaptığımız için, kafasını sessiz bir teslimiyetle kuma gömenleri canlandıran savaşçı Anglo-Katolik devrimcilerdik.

Anlaşılabileceği üzere, Kilise’nin, Kutsal Yazıları yeniden yazıp Geleneği saf dışı bırakmak isteyen liberal Protestan kanadının da başına bela olduk. Rahibin karısı olarak, üstlendiğim rol sürekli saldırı altındaydı. Kadınların rahiplik görevine atanmaları konusunda kocam ile aynı görüşlere sahip olduğum için bana “kocasının sözünden çıkmayan korkak eş” deniyordu. Geleneksel aile değerlerine sarıldım ve ruhsal bir yaşam sürmenin önemini anladım; bu yüzden de hemcinslerime ihanet etmekle suçlandım.

Pek çok iyi ve kutsal piskoposun, rahibin ve diyakozun bazılarını erken yaşta mezara yollayan bazılarını da daha fazla savaşmadıkları dinsel sapkınlıkları kabullenmeye zorlayan ağırlığın altında ezilip dağıldığını gördük. Cesaretimizi yitirmiş bir haldeyken cemaatle kalıp mücadeleyi sürdürmenin görevimiz olduğu yolundaki güçlü kanıya sınımsız sarıldık.

Ortodoks Kilisesi'ne katılmak için bizden ayrılanlara fena halde öfkelendiğimi hatırlıyorum. Bizi savaşımızda nasıl yalnız bırakıp gidebilmişlerdi? O zamanlar farkında değildim; ancak bırakıp gidenlerin akılları başlarına gelmişti. Kurtarılacak ve mücadele edilecek hiçbir şeyin kalmadığını biliyorlardı. Bunu ben de biliyordum; ama o sıralar bunu kabullenemeyecek kadar kıskançlık ve öfke doluydum. Ve yine de ikonalar, zamanı gelince göreceğimiz Gerçeğin sessiz tanıkları olmayı sürdürdüler.

Kırk yaşında orta yaş bunalımına girdiğimde ikonografi (ikona sanatı) ile ilgilenmeye başladım. Uzun seneler isteksiz müzisyen olarak koroları yönetip org ve piyano çalmanın ardından müzikte gönlüm olmadığını nihayet kabullendim. Tanrı beni yeni bir sanat dalına çağırmıştı; ben de tereddütle ama istekli bir şekilde "evet" dedim.

Hatırlayabildiğim kadarıyla içimde beni çizmeye, boyamaya, yaratmaya cesaretlendiren "cılız bir ses" hep var olmuştu. Müzik yerine çizim sanatı bende tutkuya dönüşecekti. Kırk yaşında daha önce hiçbir ciddi sanat eğitimi almadan neredeyse tamamen dürtülerimle bu işe atladım ve iki senelik Grafik Sanat Çalışma Kursuna kayıt oldum. Başkalarındaki potansiyeli görebilme kayrasına sahip muhteşem bir kocam olduğu için çok şanslıyım ve onun tam desteğini alarak tam gün öğrencilik hayatına başladım.

Sanat okulundaki son senemde Anglikan bir keşişin Pennsylvania'da Antakyalı Köyü denen bir Ortodoks inziva merkezindeki deneyimlerini anlatan makalesine rastladım. Oraya Eren Şamlı Yuhanna Kutsal Sanat Akademisi'nde ikonografi çalışmaya gitmişti; ve onun yazısı bende o denli büyük bir ilgi uyandırdı ki, başka hiçbir şey düşünemez oldum. Keşişe mektup yazıp bu konuda daha çok bilgi istedim. Sonunda cemaatimizdeki bazı cömert kişilerin yardımıyla Pennsylvania'ya doğru yola çıktım.

Köyde katıldığım sabah ve akşam törenlerinin güzelliğiyle büyüledim. Elbette bu tapınmalar sırasında ikonaların gerçek anlamını nihayet öğrenmiş oldum. İkonalar, üniversite sanat tarihi derslerinde iddia edildiği gibi eğitimsiz bir takım avanaklar tarafından çizilmiş basit, iki boyutlu, yaşamdan yoksun (ruhsuz) boyamalar değildiler. Tersine, cennete açılan pencerelerdi: ilham verip bizi

yükselten, Tanrı ile daha derin bir birlikteliğe çeken pencerelerdi. İkonalar hakkında en beğendiğim tanım, Pavel Florensky tarafından yazılmıştı: “İkonalar, tasvir ettikleri metafizik özün görünür yansımaları şeklinde var olurlar”. Ağır bir dil kullanmış; ama söylemek istediği şey, ikonaların doğru olduğuna inandığımız ruhsal gerçekleri görsel olarak temsil ederek bize yardımcı olduğudur.

Kendimi hep Aziz Petrus ile özdeşleştirmişimdir. Sadakatle gayret gösteririm ve sonuçta bir ışık belirir. Diğer yandan kocam, Aziz Pavlus'a özgü şimşek ve görüm tecrübesine sahiptir. Yine de Antakyalı Köyü'nde kaldığım süre içinde neredeyse Peder Chad'in şimşek benzeri deneyimlerine rakip olacak derin anlamlı ve açıklanamaz bir şey yaşıyordum. Her sabah imanlı bir şekilde tespih duasını söyleyerek (evet, bazı Katolik olmayan Hristiyanlar da tespih duası okurlar!) kampın etrafını turlardım ve her sabah Azize Thekla'ya adanmış kutsal yerin önünde dururdum. O zamanlar onun hakkında hiçbir şey bilmesem de, ilginç bir şekilde kendimi ondan şefaathemeye zorunlu hissedirdim. Sonraları Şehitlerin ilki Azize Thekla'nın, Aziz Pavlus'un takipçisi ve Kilise'nin ilk kadın şehidi olduğunu öğrendim. (Sonuçta Krizmasyon töreninde “Thekla” ismini seçtim; bu seçim bana tamamen doğal geldi)

Köye ilk girdiğim anda - ve açıkçası orada kaldığım süre boyunca - içimde Ortodoks Kilisesi hakkında daha fazla bilgi sahibi olma arzusunun güçlü bir biçimde belirmediğini fark ettim. Bu uzun zamandır aradığımız sabit Gerçek olabilir miydi? Yoksa sevimli ve kutsal bir mekanda tecrübe edilen kısa süreli bir ilham anı mıydı sadece? Geçen zaman ilk olasılığın şüphe dahilinde olduğunu düşünmemi sağladı.

Yaşadığım ruhsal ve duygusal değişimler eve döndüğümde kendini iyice belli etmeye başladı ve kocam ve oğullarım dışında beni de şaşırttı. Nerdeyse tarifi mümkün olmayan bir huzura, kalbin en derin bölmesinde büyüyen ve yüzeye çıkmaya çalışan bir sıcaklığa kavuşmuştum. İkona sanatında, tasvir edilen kişinin içinden dışarıya fıskıran şey içsel bir ışıktır; dış bir kaynaktan yansıtılan ışık değil.

İnziva köyünden dönüşümü takip eden haftalarda bu mucizeye tutunmak istedim; ancak Episkopal Kilise'de

hararetlenen günlük mücadeleleri canlandırma gayretine kendimi kaptırdığımdan, onun ışığının gitgide azaldığını gördüm. Evden uzak olduğum dönemde tecrübe ettiğim duyguyu yeniden yakalayabilmenin özlemini kurarken, bir gün rehberi karıştırdım ve Wichita'daki Aziz George (Yorgos) Ortodoks Katedrali'nin numarasını gördüm. Telefonu, İsmi Basil olan kibar ve anlayışlı bir peder açtı. Ona, gidip kiliseyi görmenin mümkün olup olmadığını sordum ve böylece hayatlarımızı ebediyen değiştirecek bir tanışma için hazırlık yapılmış oldu.

Buluşmanın kendisi ve sonuçları birer mucizeydi. Peder Basil (şimdi Piskopos BASİL) ile hemen güçlü bir bağ kurulması dışında içimizdeki küçük Ortodoks kıvılcımı da parlamaya başladı. En küçük oğlum Sean ve ben, fırsat bulduğum nadir durumlarda ayinlere katılmak için arabayla Aziz George Katedrali'ne gidiyorduk. Oxford Hareketi'ni başlatan pederlerin arayıp da tam olarak kavuşamadığı Tek, Kutsal, Katolik ve Havarisel Kilise'nin, Ortodoks Kilisesi olduğunu keşfettiğim için ağladığımı hatırlıyorum.

Üzüntüden dolayı da ağladım; çünkü bizler Episkopal Katedrali dekanının ailesi olarak Ortodoks Kilisesi'nin bir parçası olmayı asla ümit edemezdik. Episkopal Kilise'den ayrılmak; yabancılaşma, cemaat üyelerinin azabına uğrama, lojmanların, sağlık sigortasının ve maaşın kaybedilmesi anlamına gelecekti. Bu durum bizi, tasavvur edilmeyecek kadar korkunç tamamen yıkıcı deneyimlere maruz bırakacaktı. Aziz George Katedrali'nde iken kendimi, bir şeker dükkanının dışında durup içeriye özlemle bakan, ama ceplerinde para olmadığını bilen küçük bir çocuk gibi hissettim. Ah sen imanı kıt olan!

Peder Chad Ortodoks Kilisesi ve onun teolojisi konusunda her zaman olumlu düşündüğünü açıkça belli etse de, Ortodoks olma arzumuzu dışarıya yansıtmadık. Zamanla gerilim ve bölünmeler daha da büyüdü. Hoşnutsuz cemaat üyeleri "çılgın dekanı" susturma gayretiyle gizli toplantılar düzenlediler. Bölge piskoposunun bulunduğu kutsal olmayan bir toplantıda Peder Chad'i görevden alma olasılığı doğdu. Kocam, kendisine yöneltilen itham ve iftiraları mümkün olduğunca dürüst bir biçimde yanıtladı. Sonunda haksız bir suçlama ve aslında Kilise kanunlarına göre yasal olmayan bir kozun kullanılması nedeniyle istifa etti.

Beklediğimiz şekilde olmasa da yıkıcı tecrübelerle maruz kalmaya başladık. İmanımız zarar görmeden ayrılıp yolumuza devam ettik; ancak uğruna çaba sarf ettiğimiz her şeyin yitip gittiğini gördüğümde dehşete düştüğümü itiraf etmeliyim. Topluluktan 30 imanlı daha, batan gemiyi bizimle birlikte terk etmeyi seçti. (Birisini bana doğru yoldan sapmış mezheplerde reform gerçekleştirmenin, Titanik'in güvertesindeki sandalyelerin yerini değiştirmeye benzer olduğunu söylemişti!) Episkopal Katedrali'ndeki kişiler, yol ayrımındaki cemaat üyelerini Kilise'de tutabilme çabasıyla yeni bir saldırı başlattılar ve bu sefer de Peder Chad'i, bölünme başlatmak için Ortodoks Kilisesi'nden gizlice para alan bir tarikat taraftarı olarak gösterdiler.

Bu söylentilerden yılmayıp 1 Ocak 1994'te ailece Kuvvetlendirme (Krizmasyon) gizemini aldık ve kocam, Piskopos Basil tarafından Ortodoks rahip olarak atandı. Sevgili dostumuz, ufukta beliren zor günlerde bize yardımcı oldu; ve gerçekten Havarisel Geleneğe dayanan iyi ve kutsal bir önderin kanatları altında huzur bulduğumuz için sevinç duyduk.

Birkaç hafta sonra 30 kişi daha Kuvvetlendirme gizemini aldı ve o anda hepimiz Tanrı'nın Kilisesi'ndeki ortak gelişimimiz için adımlar atmaya başladık. Aziz George Katedrali üyelerinin cesaretlendirmeleri ve duaları, ve sayısız Ortodoks cemaatin duaları ile Salina Kansas'ta Tüm Azizler misyonunu başlattık. İlk ayinimizi bir cenaze evinin küçük kilisesinde gerçekleştirdik!

Misyon yüklenen cemaat olduğumuz o ilk yıl boyunca, hepimiz boşanmaya benzeyen ve rahatsızlık hissi veren bu durum sonucunda şüphe ve depresyon yaşadık. Çoğu zaman kocam ve ben lojman ve sağlık sigortasını kaybettiğimiz için ve genelde sallantıda olan ekonomik durumumuz sebebiyle bize ve çocuklarımıza ne olacağı konusunda endişelerle boğuştuk. Yaptığımızın doğru olup olmadığını kendimize soruyorduk ve Tanrı her zaman mucizeler ve sonsuz merhametiyle bize cevap veriyordu.

Yine de, inanç değişikliğinden önce, meteliksiz kalıp sokaklara düşmemeyi ve bu sayede itibarımızı zedeleyenlere daha çok eleştiri fırsatı vermemeyi garantilemek için gerekli hamleleri yaptık. Ben grafik sanatçısı olarak kendi alanımda hemen mükemmel bir iş

buldum. Ayrıca Ortodoks Misyonumuzun yaklaşan zor günleri başarıyla atlayacağını gören ve cömert bir biçimde bu işe zaman ve yeteneklerini adayan imanlılar da vardı.

Görevimiz gerçekten basitti. Yapmamız gereken tek şey imana sadık kalıp İblis'e fırsat vermemekti. Dile kolay! Ama Ortodoksluğu yeni yeni anlamamız sayesinde görevlerimiz neşe doluydu ve bu neşe de fedakarlıkta bulunmamızı kolaylaştırıyordu.

Ruhsal gelişimimde bir sonraki adım, Ortodoks ilahi sanatı ve törenleri ile ilgili çalışmalara odaklanmam oldu. Bir sene önce Ortodoks olan cemaat üyelerinin yardımıyla, Kutsal Ayinin ve Sabah ve Akşam dualarının farklı tören düzenini ve yeni müziğini büyük çabalarla öğrendik.

Rabbimizin her daim sözünü ettiği dar yolu hatırlayın. Ortodoks yaşam tarzının kolay olmadığını, ama insanları her zaman tatmin ettiğini keşfettim. Hayatımda ilk kez dua, anlamsız ve sulandırılmış tekrar olmaktan çıkıp derin, düşünce gerektiren ve hayat değiştiren gıdaya dönüştü. Her gün düşsem de yeniden ayağa kalkıp yoluma devam etmemi sağlayan araçlara artık sahibim.

Şimdi “Khouriya” (bir papazın eşini tanımlamada kullanılan Arapça iltifat sözü) olarak takdir topladığımı düşünüyorum ve bu çağrıyı ciddiye aldığımdan diğer Ortodoksların arasına kabul edildiğime şaşırıyorum. Evet, denemeler varlığını sürdürüyor; ancak kendimi onlarla mücadele etmek için tamamen donanımlı hissediyorum. Ortodoksluk, tüm hayatım boyunca arayıp bulduğum mucize. Mesih'i çevremdeki insanlarda artık daha çok görüyorum ve en azından uzun yıllar boyunca benim günlük yiyeceğim haline gelen öfke ve acıdan kurtulabildim. Bu küçük bir yaşamda sadece küçük bir başlangıç. Değeri çok büyük inciyi buldum ve gerekirse onun için hayatımı vereceğimi biliyorum. Daha arayış içinde olanlara tavsiyem? Ortodoks olmak için diğer geleneklerden ayrılan sayısız kişiden duyduğum aynı tavsiye: *Beklemeyin*. Kaybetmek için her şeye sahiptik; ancak bunu keşfedince her şeyi kazanmış olduk. Sulara dalın, suyu derin derin için. Artık dışarıda durup özlemle içeri bakan kişiler değiliz; Piskopos Basil'in dediği gibi: “Kuvvetlendirme gizemini aldığınız anda Ortodoks

oldunuz ve gerçekten Mesih'in bedenine aşılandınız".

(*) Çocukluğunu Batı Denver'in dağlık kasabası olan Evergreen'de geçiren Shelley, stüdyo müzisyeni ve bir rock grubunda şarkıcı/piyanist olarak görev yaparak hayatında renkli bir dönem geçirdi. Evlilik ile hayatı düzene girdi; o ve Peder Chad Birleşik Devletlerde Episkopal bir cemaatin sorumluluğunu üstlenmeden önce Güney Afrika'da misyoner olarak hizmet verdiler. İki erkek çocuk annesi olan Shelley, zamanını; ailesi, Tüm Azizler misyonunda müzik direktörlüğü ve Salina'daki işinde grafik tasarımcılığı arasında bölüştürüyor.

İngilizdeden Türkçeye Çeviren: Theophilos

8-3-2011 tarihinde yazıldı.

8-3-2011 tarihinde güncellenmiştir.

[SAYFA
BAŞINA DÖN](#)